

**TERUG NAAR
EERSTE!**

**EN HET BROODJE SALAMI
VAN PRINS LAURENT**

Dertien jaar vagevuur, in tweede klasse, van 2004 tot 2017: dat had allemaal niet zo lang hoeven te duren, dat weet eigenlijk iedereen. En natuurlijk had het allemaal een jaar eerder achter de rug moeten zijn, al dat gedoe en geploeter in de foute reeks, op het verkeerde – te lage – niveau.

‘Gewoon de manier waarop we dan toch kampioen geworden zijn, dat is typisch Antwerp’, zegt Sander Goossens. Sander is van opleiding chocolatier, hij leerde Antwerp als kleine jongen kennen aan de hand van zijn grootvader. Zijn eerste match was er een tegen Anderlecht, het was ergens in de jaren tachtig: ‘Ik heb de grote namen nog zien spelen. Lehnhoff en Czernia en Svilar en Smidts.’

De opa van Sander vertelde hem, wandelend op weg naar de Bosuil, de verhalen van heel lang geleden, histories al van in de jaren twintig, toen grootvader zelf te vinden was op Antwerp, hij speelde er zelfs bij de jeugd, net voor de oorlog. De verhalen gingen over Vic Mees en Bob Paverick en Richard Gedopt, de keeper van de kampioenenploeg van 1944 en in 1937 getransfereerd van RC Borgerhout, voor 80.000 Belgische frank (net geen tweeduizend euro, maar toen een bom geld voor een speler). En grootvader vertelde over de familie De Deken, en de familie Bastin, en de familie Lodts, met John Lodts. Een van de grootste talenten die ooit op de Bosuil heeft

rondgelopen, maar veel te vroeg gestorven, had opa over John verteld. Al de verhalen klopten, merkte Sander later. Hij begon foto's te verzamelen, foto's die actie en beleving toonden die nog bestonden uit zwart-witbeelden. John Lodts, waarover Sander hoorde vertellen, werd maar twintig jaar, hij overleed op 16 februari 1937. Lodts was toen al Rode Duivel, hij werd in maart 1936 opgeroepen, maar in het eerste elftal van Antwerp had hij toen nog niet gespeeld. Lodts was een wonderkind, hij zou het maken in het Belgische voetbal, dat hadden de selectieheren van de Bond al gezien. In december 1936 moest John met zijn compagnie van 't leger een match spelen. Maar John vroeg de vrijstelling, hij moest die avond ook nog trainen op de club. John kreeg de toestemming, hij speelde dan maar scheidsrechter, in de stromende regen. De jonge John was plichtsbewust, kroop na de match op zijn fiets, nog altijd doorweekt, kletsnat van al dat slechte weer. Hij reed naar de training en vatte een kou. John werd ziek, en genas niet meer. Twee maanden later stierf hij, een belofte geknakt in de knop.

Van al die heldenverhalen ging het supportershart van Sander Goossens kloppen, grootvader werd te oud voor de wekelijkse matches, de Bosuil werd voor de kleinzoon de plek om af te spreken met vrienden, al bijna twintig jaar nu. *'Naar de voetbal gaan, dat is méér dan alleen maar naar Antwerp gaan kijken. Het gaat over vriendschap, over op een tribune kunnen zitten waar je kan kiezen waar je zit, op een houten bank, in een stadion waar je al heel je leven komt. Antwerp is de enige cultclub in België, met die mix van marginaal en chic, met die angst die tegenstanders hebben, die komen immers niet graag naar de Bosuil, want het spookt daar.' Eigenlijk is het gek, vindt Sander: 'Voor de rest kijk ik weinig, of niet, naar voetbal. Er is alleen Antwerp, met al zijn miserie, met al zijn euforie.'*

Miserie en euforie: ze waren er weer in het seizoen 2015-2016 en 2016-2017.

Het werden, voor de Antwerp-supporters, twee jaren in een roetsj-baan, langs de afgronden van ongelof, frustratie, omwentelingen,

vreugde, verdriet en – uiteindelijk – van geluk. Wie erbij was, wrijft zich nog altijd de ogen uit. In de eerste seconden van 'Take us Home', de schitterende documentaire van Luk Wyns – 'Mannekes! Vader?', 'Crimi Clowns' en zoveel méér – hoort u dit, vanuit de diepte, vanuit het zwart, er zijn dan (nog) geen beelden, die komen pas na vijftien seconden: 'Je kunt dat niet beschrijven hoe dat voelt, wat wij gedaan hebben. Als je dat in een filmscenario schrijft, dan zeggen de mensen: "Dat gebeurt niet in 't echt." En toch hebben wij dat geflikt. *Das graaf.* Twee jaar volgde Wyns de ploeg, op de weg terug naar de hoogste afdeling. Een tocht langs de rand van de grondeloze diepte, naar de grootste extase, met Patrick Decuyper aan het roer, met strohalmen om zich nog net aan vast te klampen, en David Gevaert als trainer, de dertiende trainer op elf jaar tijd op de Bosuil. De supporters raakten in trance, bij het begin van het seizoen 2015-2016, ze waren met vijfduizend op de eerste training.

Dit wás het, dit kon niet mislopen.

Zo'n gevoel overheerste.

Antwerp ging de winterstop in als trotse koploper.

De winterstage liep perfect, de laatste rechte lijn naar de titel kon met een gerust hart worden ingezet, zo leek het toch. Wat kon er in godsnaam nog gebeuren? Niets. De verwachtingen werden ingelost, die eerste weken van het nieuwe jaar. Half januari 2016 werd gewonnen van Geel, 2-1.

Er werd gewonnen van White Star, 0-4, de ploeg van John Bico, woelwater en provocateur, en een jaar later – tot verstomming van velen – ineens de nieuwe trainer van Antwerp.

Er werd gewonnen van Heist, met 2-0. En dan, op 7 februari 2016, trok The Great Old naar AFC Tubize, toen de tweede in de stand. Antwerp scoorde, 0-1, een doelpunt van Joeri Dequevy, op strafschop. Dat zag er goed uit. Bij winst stond de club elf punten los aan de leiding, The Great Old kon eerste klasse al een beetje ruiken. Maar het werd 1-1, en het werd 2-1. Zoiets was niet de bedoeling:

Antwerp verloor een match die het niet mocht verliezen. AFC Tubize stond ineens op nog maar vijf punten. Op zich was dat (nog) geen catastrofe, natuurlijk. Maar de kadans was gebroken, het ritme verdween, de stress kwam in de gelederen gekropen, de twijfel sloeg toe. Antwerp verloor nog méér punten, en stond niet langer meer op kop van het klassement: een pijnlijke zaak.

Op de laatste speeldag van het seizoen 2015-2016, op zaterdag 30 april 2016, zaten meer dan 13.000 supporters in de tribunes van de Bosuil, het scenario voor die avond leek van de hand van Alfred Hitchcock, er werd een thriller van de zuiverste soort verwacht: leider Eupen kwam op bezoek, met één punt voorsprong. Eigenlijk was het simpel: winnen volstond voor Antwerp. Dan sprong het over de ploeg uit de Oostkantons, dan was het kampioen, dan was het weer eersteklasser, na twaalf jaar.

Niets lukte die duivelse, verdomde avond, 30 april. De schrik om te verliezen was groter dan de drang om te winnen. Het bleef 0-0, Antwerp bleef in tweede klasse.

Dat was niet de bedoeling. ‘Nee’, zegt Manu Aerts op de Bredabaan in Brasschaat. ‘Dat was niet de bedoeling.’ Op het pleintje, op Maria-ter-Heide, staat het standbeeld van jonkheer Alphonse Della Faille de Leverghem, politicus in de negentiende eeuw. Even verder ligt het militair domein. Aan de overkant van de straat, op de hoek met de Kerkendreef, staan er in de ‘Food Corner’ van Manu snacks en verse soep en beuling met appelmoes en frikandellen met krieken op de kaart. En – als suggestie – ‘pannenkoek met banaan en warme chocoladesaus. Vijf euro.’ Huisbereide rijstpap kost twee euro. Achteraan in de zaak is ‘Ink Tattoo’, ingericht met – ‘natuurlijk’ – rode stoelen, Manu werkt er samen met haar tattoo-artisten voor haar vele klanten. Ze heeft ook nog zo’n shop in het Centraal Station.

Hier komen de Antwerp-supporters voor hun nieuwste tatoea- ges over de vloer. ‘In de lente van 2016 hadden we hier een actie lopen’, vertelt Manu. De club was bijna kampioen, en dus, dacht ze: ‘Waarom zou ik het logo van *den Antwerp* niet voor een klein prijsje zetten?’ Ze kan er nu nog om lachen: ‘De tattoo was goedkoper dan anders, ik vond het een mooie promotiestunt, de supporters zouden dat wel leuk vinden, meende ik. En dan werden ze tóch geen kampioen. Tja, typisch Antwerp. En nee, dat was dus niet de bedoeling, het was wél de bedoeling om naar eerste klasse te stijgen.’

Vroeger waren het (vooral) de stoere dokwerkers die naar de shop van Manu kwamen, zegt ze. ‘Maar dat is nu veranderd. Mijn publiek is nu heel divers geworden: dames en heren, jong en oud. Wat me opvalt, is dat er heel veel vrouwen voor Antwerp komen. De Antwerp-supporter is wat zachter geworden, dat hart voor de club wordt overgegeven van vader op zoon, steeds meer families gaan samen naar het voetbal, moeders en vaders, met de kindjes. De beleving is anders geworden. En dus komen nu ook mensen van allerlei slag voor een nieuwe tatoeage.’

‘Er is altijd wel een reden om iets nieuws te laten zetten’, vertelt Manu. Meestal zijn dat de standaard dingen: een ‘1’, een bosuil, een bulldog, ‘RAFC’. Soms hebben mensen een foto mee, dan moet die beeltenis op schouder, rug of borst. Maar de jongste tijd komt er wel vaker een nieuwe, opvallende opdracht: een beeld van het nieuwe stadion. ‘Supermoeilijk is dat’, zegt Manu. ‘Al dat glas, al die ramen, die strakke vormen, niet eenvoudig. En het moet toch een beetje creatief blijven.’ Om dat voor het eerst neer te zetten, hadden ze bij Ink Tattoo twee sessies van drie uur nodig. ‘Een titanenwerk.’ Maar het is wél gelukt.

Op een dag zag Manu een grote zwarte jeep op het trottoir stoppen. Ze zag het zó gebeuren, de auto stond stil voor het raam van haar zaak, de man aan het stuur praatte met de vrouw naast hem. ‘Die

mag daar niet staan, dacht Manu. De man en de vrouw stapten uit, ze lieten de wagen achter, op het trottoir. Manu herkende de man. Ze kwamen binnen, Manu kon uit hun gedragingen opmaken dat de vrouw de assistente was van de man. Ik spreek geen Frans, schoot het door het hoofd van Manu. ‘Wat nu?’ Ze stapten niet naar de tattoo-shop, ze bleven staan voor de toog, bij de snacks en de lekkernijen.

‘Een broodje met kaas’, zei de man.

Manu werd rustiger, hij sprak gewoon Nederlands.

‘En eentje met salami’, voegde de man eraan toe.

‘Zonder groentjes’, zei hij.

De vrouw vroeg nog twee fruitsapjes, ‘ook om mee te nemen’.

Manu vond de man eigenlijk wel prettig, en beleefd, en gewoon.

‘Ja’, zegt ze.

‘Ik vond prins Laurent wel sympathiek.’

‘En hij betaalde gewoon met een briefje van twintig euro, uit zijn eigen portefeuille.’

‘Ik denk dat hij een lintje moest doorknippen, op het militair domein.’

De tattoo voor de kampioenviering zou er voor de Antwerp-supporters met een jaar vertraging toch nog komen. Het seizoen 2016-2017 werd alweer een jaar vol wendingen, ongeloof en – nu wél – opperste geluk. De opzet van tweede klasse was helemaal omgegooid. Er was nu sprake van ‘1B’, er waren maar acht profploegen meer in de competitie, op het einde van het seizoen zouden de twee periodekampioenen – in een ‘belle’, met heen- en terugmatchen – onder mekaar uitmaken wie zou promoveren.

David Gevaert was niet langer trainer, hij werd vervangen door Fred Vanderbiest, een coach die wist hoe hij ploegen in tweede klasse kampioen moest maken. Hij had dat al gedaan met KV Oostende, in 2013.

U kent de gang van zaken tijdens dat wonderlijke jaar.

Eerst liep het stroef, met een draw tegen Cercle Brugge, winst tegen Roeselare, verlies tegen Lommel, een gelijkspel tegen Union, verlies tegen Lierse. Had Fred Vanderbiest zich miskeken op de ploeg? Was Antwerp de flow nu helemaal kwijt? Had het eigenlijk een jaar eerder moeten gebeuren, en was het nu te laat? Er werd gelijkgespeeld tegen OHLeuven, tegen AFC Tubize. Op die manier wordt een club met ambitie geen periodekampioen. Maar Antwerp toonde zich ook nu weer die ondoorgrondelijke club, met een verhaal dat niemand eigenlijk zou durven bedenken. Ook nu weer was de realiteit gekker dan de meest ongeloofwaardige illusie. Of, zoals het in ‘Take us Home’ dus klinkt: ‘Als je dat in een filmscenario schrijft, dan zeggen de mensen: “Dat gebeurt niet in ’t echt.” En toch hebben wij dat geflikt.’

Antwerp won van Cercle Brugge en van Union.

En verloor op Lierse.

Fred Vanderbiest werd ontslagen.

Wim De Decker – het jaar voordien nog dragende kracht in het elftal – werd trainer ad interim, om ‘te depanneren voor één match’. Wim won tegen OHLeuven, hij was nog nooit coach geweest. Toen vielen alle monden open, er gebeurden dingen die niemand van de spelers en van de supporters had voelen aankomen: John Bico – de man van de heibel een jaar eerder, tijdens de match op White Star – werd de nieuwe trainer, samen met David Gevaert, zijn vijand van ook al een jaar eerder.

U weet hoe dit liep: het werd een fiasco. Tijdens de wedstrijd tegen Cercle Brugge kookten de potjes helemaal over, de supporters van Antwerp wilden het veld op. Zij wilden hun ploeg redden, zij wilden – vanuit hun hart – tonen wat ze vonden van de vaudeville met hun club. En dat werkte, Bico en Gevaert gingen, Wim De Decker kwam terug. U weet hoe dát liep.